

НАКАЗАТЕЛНО ПОСТАНОВЛЕНИЕ

№ РД-10-20/07.03.2017 г.

Днес, 07.03.2017 г., подписаната **Мария ..... Стоянова, председател на Съвета за електронни медии**, разгледах и проверих преписка по Акт за установяване на административно нарушение № **НД-01-61/03.10.2016 г.**, съставен от ..... на длъжност главен инспектор в Съвета за електронни медии, при свидетели на установяване на нарушението ..... и ..... срещу **ФОКС НЕТУЪРКС ГРУП БЪЛГАРИЯ ЕООД**, ЕИК 131431836, със седалище и адрес на управление: гр. София 1748, район Младост, ж.к. Мегепарк Бизнес Център, Цариградско шосе №115 Г, ет. 16, представлявано от Марсела ..... Мартин, ЛНЧ..... и Карлос ..... Уретавичая, ЛНЧ: ..... (заедно и поотделно) за следното:

На 14.07.2016 г., в гр. София, в административната сграда на СЕМ – бул. Шипченски проход № 69, след преглед на запис от Интегрираната система за мониторинг на СЕМ на програма „НESHЪНЪЛ ДЖИОГРАФИК” на доставчика на медийни услуги Фокс Нетуъркс Груп България ЕООД, е установено, че на 10 юли 2016 г. от 15:00:38 ч. до 15:59:25 ч. по програма НESHЪНЪЛ ДЖИОГРАФИК (NATIONAL GEOGRAPHIC) е предоставен за разпространение филмът „Изследовател: Кървави антики”.

Филмът от поредицата „Изследовател: Кървави антики” има за цел да покаже как купувачите на антики в Европа и Америка спомагат за финансирането на най-страховитата терористична групировка на века ИДИЛ. Документалната лента може условно да се раздели на три географски локациите, където работи екипът на Нешънъл Джографик. Тези три точки могат да бъдат определени като: „място на началото на трафика” (Турция, Газиантеп), „място на осъществяване на трафика” (България, Шумен), „място на реализирания трафик” (Англия, Лондон). Автор на филма е Иниго Гилмор, който определя себе си като разследващ журналист.

Предаването започва с предупреждение, че съдържа „тежки сцени, които някои зрители могат да приемат за смущаващи”. В краткото и ефектно въведение в 15:01:24 ч., Иниго Гилмор казва: „...напоследък пристигат сведения, че в Лондон се продават крадени антики от региона. Това е лична обида. Аз живея тук. През май 2015 година бойци от Ислямска държава превземат сирийския град Палмира. Джихадистите го държат по-малко от година, но превръщат древните руини в касапница. Убиват затворници на сцената на римския амфитеатър, разрушават статуи, гробници и една от най-ценните сгради в Палмира – храмът на Бел. Но тази разруха е само една част от много по-мрачна история. Ислямска държава систематично плячкосва антики от Сирия и Ирак. В кадър дават човек, чието лице е скрито със специален ефект, който казва: „Това носи толкова голяма печалба, че почти изпреварва търговията с петрол.”

Иниго Гилмор: „Ще се опитам да се приближа колкото мога до източника на черния пазар, за да науча как тези антики минават през фронтовите линии и международните граници. Кой ги пренася, кой ги купува и по този начин финансира фанатичите от Ислямска държава.

В 15:02:22 се появява надпис на екрана (долу вляво):

Шумен новини

Древни артефакти иззети.

Дават антики в кадър.

В 15:03:09 действието се пренася в Газиантеп, Турция, на 80 км. от територията контролирана от ИДИЛ. Разследващият журналист е там, за да проследи търговията на крадени антики. Среща се с хора от сирийската опозиция. Заснема кадри и срещи с тайна камера – похвати, които имат за цел да засилят напрежението и да привлекат зрителския интерес.

Гилмор обяснява, че това е град близо до турско-сирийската граница и твърди, че от началото на конфликта все по-силна параноя обхваща този град – „войната се пренася в Турция. Знае се, че тук действат агенти на Ислямска държава. Иниго Гилмор пътува към неговата свръзка, която има вътрешна информация за крадените антики и ролята на ИДИЛ в този таен бизнес. Гилмор се сдобива с внимателно пазените адрес на убежище, в което се срещат група сирийски активисти под прикритие. Според Гилмор, те имали информация за разграбването в Сирия, която били готови да споделят с журналист.

Гилмор се среща със сирийския археолог Ам ал Амр. Той е представен като бивш преподавател в Сирия и координатор на работата на пазителите на древното наследство.

В 15:05:15 ч. преподавателят започва своя емоционален и носталгичен разказ за древните руини в Сирия. Казва: „Представете си как се чувстваме ние, сирийците. Виждал съм как слънцето изгрява при храма на Бел...виждал съм как светлината нахлува, когато стоиш в храма...виждал съм, но дъщерите ми няма да го видят...няма го.”

В този момент влизат други активисти. Става ясно, че тези срещи се провеждат тайно, но въпреки това пазителите на наследството са се съгласили да разкажат за своите операции под прикритие, защото смятат, че скандалът може да им е от полза. Става ясно как пазителите на наследството се опитват тайно да записват местоположението на артефактите.

15:09 ч. Гилмор казва: „Ако гражданската война се финансира чрез кървави антики, аз смятам да го докажа. Възможно ли е антики от Палмира да се продават тук, в Турция?”

Докато пътува в автомобил, Гилмор води разговор по телефона с човек, представен като таен източник, измъчван от джихадистите. Журналистът го пита как стават нещата. Тайният източник казва: „Само преди две седмици убиха няколко журналисти. ...“.

Гилмор си урежда среща с него и твърди, че по този начин попада в полезрението на джихадистите. Тайният източник му показва лично снимани фотоси, на които се вижда част от древни руини – преди и след нападението на джихадистите. Той разказва за изнесените антики от Палмира. Твърди, че антиките са в Турция. Гилмор решава да се срещне с дилърите под прикритие и да запише тайно какво става.

Започва подготовката му за тази среща. Напрежението в документалното журналистическо разследване се засилва едновременно с въпросите на Гилмор: „Възможно ли е да са свързани с ИДИЛ?”, „Ще ме отвлекат ли?”.

Среща се с дилърите в парк. Тръгват. Отиват в някакво помещение. Започват да се пазарят за цените на антиките, като се съсредоточават върху релеф на древна хедска глава. Гилмор снима със скрита камера. Камерата показва как той се тресе от страх, чува се тежко дишане. Гилмор пита: „Ще могат ли да я пренесат в Европа?”. Чува се отговор: „Може би в България!”. Тръгва си. Сирийските активисти, които са му уредили срещата, го качват в автомобил. В 15:24:16 Гилмор казва: „Можех да купя главата. Споменаха, че могат да я пренесат през България. Все едно това е нищо. Сякаш са използвали този канал и преди. После си спомних...”

В 15:24:31 ч. Гилмор е в някакъв коридор. Държи мобилен телефон пред устата си и казва: „Вдигни си проклетия телефон. Звъня на полицията в малък град на име Шумен. Миналият март там се е провела акция и полицията е намерила много антики, но разбира се, не ми казаха всичко...”

В кадър се отваря географска карта. В нея се очертават границите на България.

15:24:49 ч. Гилмор коментира: „Заради географското си положение, България отдавна е портал към богатите европейски пазари. Днес потокът от незаконни стоки се контролира от престъпни организации, с които не е добре да се заяждаш. Разследването ми е на път да стане опасно.”

Следващият кадър е от Шумен. Камерата снима нощния град. Музикалният ефект засилва напрежението.

В 15:25:08 ч. Гилром казва: „Намирам се в Шумен, България.

В долния ляв ъгъл на екрана се изписва „Shumen, Bulgaria”.

В 15:25:14 ч. Гилмор върви по пусти улици на нощен Шумен и казва: ”България е транзитна точка за престъпни банди, които пренасят всичко – оръжия, наркотици, хора и какво ли не.”

В кадър дават трима души, които стоят на една маса. В горния десен ъгъл е изписано „МВР Пресцентър”. Вероятно това са кадри от пресконференция. Продължителността им е кратка.

Гилмор казва: „Миналият март шуменската полиция получава сведения и открива цяло съкровище от антики, покрито с черги, в един гараж.”

В шест секунди в кадър е даден човек, който обяснява, че се ограничава кръга на заподозрените лица. Преведено е и на английски: „We have narrowed down the list of possible suspect.”.

Гилмор продължава: „Арестуван е един турчин. Полицията твърди, че това му е хоби и няма други провинения и че е купил антиките, докато е бил на пазар в Измир. Сега антиките са заключени в местен музей, а полицията казва, че още разследва. Трябва да разбере дали тези антики можи да са от Сирия и са пренесени през Турция на път за западните пазари. Свързвам се с българска журналистка от София. Тя ще ми превежда, имам нужда от помощта ѝ, за да се ориентирам в този плашещ подземен свят.

Дават я в кадър с изписаното ѝ име – Надя Пламенова.

Двамата – Гилмор и Пламенова са някъде в заведение и той ѝ показва лист хартия и я моли за превод. Тя чете: „Криминалисти от Шумен разкриват и спират незаконни дейности, свързани с ценни исторически предмети. Гилмор коментира: „Звучи сериозно”.

В 15:26:21 ч. камерата показва фасадата на Историческия музей в Шумен и Гилмор казва: „С помощта на Надя от музея се съгласяват да ми покажат иззетите антики.”

В кадър се виждат силуети на хора, които вървят по тъмен коридор.

Гилмор пита: „Къде ги държите. Тук долу?” Отваря се желязна решетъчна врата.

В 15:26:47 ч. Гилмор казва: „Представят ме на уредника на музея и на някакъв тип, който прилича на член на пънк група. Мястото му сякаш не е тук, но ми казват, че е експерт.”

Докато представя специалистите в музея, в кадър дават жена. В долния ляв ъгъл пише: „Zhenya Zhekova – Curator, Shumen, Muzeum”. След това мъж с дълга коса, надпис в ляво долу: „Stanimir Stoychev Archeologist Shumen, Muzeum”.

Археологът Станимир Стойчев, определен като странен тип и член на пънк група, обяснява за откритите артефакти, за патината, за надписите. Той изразява мнение, че тези ценни антики може би идват от Ирак. Гилмор изразява съмнение, че антиките са фалшификати, Стойчев смята, че са оригинали. Започва разговор за цената на антиките.

Гилмор пита: „Възможно ли е тези и другите антики да са крадени от Сирия и Ирак и после да се пренасят през Турция и България на път за Европа.

Жекова отговаря: „Да, възможно е. Може би това е един от каналите, по които стигат до Европа.”

В 15:29:07 Гилмор и Пламенова излизат от музея. Водят следния диалог:

Гилмор: „Леко съм шокиран. Видяхме невероятни антики, които стоят в мазе. От римската ера са.”

Пламенова: „Какво Ви казва интуицията за това?”

Гилмор: „Трябва да говоря с полицията в Шумен.”

Обръща се към операторите: „Не снимайте повече, защото няма да ни пуснат, ако видят камери. Притесняват се.” След това той заключава: „Полицайте отказват да говорят пред камера.”

В кадър от високо дават Шумен. Вижда се висока недостроена сграда. След това отново снимките са от тъмен и неприветлив град.

Питах ги дали гаражът на турчина е част от много по-голям канал. Те отрекоха ядосано и ми казаха да потърся турчина, ако искам още отговори. Казаха ми, че всеки ден се разписва при своя надзорник в Шумен.

Журналистката му намира статия чрез интернет със заглавие „Гаражът Лувър в Шумен”.

В 15:30:39 ч. Надя говори с местна журналистка, отразявала случая.

В 15:31:08 ч. пред магазин, в тъмните часове на деня Гилмор разговаря по телефона с Амр. Не се чува глас на Амр.

Гилмор: „Амр, Иниго е. Опитах се да ти звънна от Шумен, за да ти кажа как вървят нещата. Тук със сигурност стават странни неща. Полицията не иска да говори. Струва ми се, че хората се опитват да покрият това, което се случва.”

На фона на черен екран, Гилмор казва: „Отгук пренасят антики. Това е сигурно.”

Докато търсят турчина, в 15:37:05 ч. отново в кадър показват запустели улици с дупки по асфалта, запуснати сгради, неизрязани храсти.

В 15:37:35 ч. „Това е доста беден квартал. До гаража има жилищни блокове, които се рушат, турчинът живее тук. Ако говоря с него, може да запълня някои празнини в разследването си.”

Стоят пред вход на жилищна сграда, търсят името на турчина по звъниците.

В 15:38:19 ч. Гилмор казва: „Някакви съмнителни типове ни наблюдават. Дават лице на мъж, скрито със спец ефект.

Гилмор казва: „Внимателно, внимателно...”, Надя Пламенова: „Какво предлагате да направим, кой от нас ще се бие с него.”

В 15:38:51 ч. по думите на автора, към екипа се е приближил неизвестен местен човек, който казва, че му е писнало от лъжите и може да разкрие тайна, която ще разобличи важни хора в града. Обяснява ни, че ако някой разбере, че е говорил с нас, с него е свършено. Въпросният човек нито е показан в кадър, нито се среща с Иниго Гилмор в тъмен бар, в който са си определили среща. Телефонът на Надя Пламенова звъни, тя казва: „Няма да дойде. Каза, че е много разтревожен. Искане да му се обадим на друг номер. Може би е по-безопасен.”

Гилмор звъни. Човекът от отсрещната страна е с променен глас, трудно се разбира какво казва на български, но отдолу тече превод на английски, от него става ясно, че човекът не се страхува за собствения си живот, а за този на семейството си. Те са добре организирана мафия, която предпазва определени хора.

В 15:40 го питат какво е станало с турския гражданин. Човекът отговаря, че е в Истанбул и че никога не осъждат иманярите. Питат го защо полицайте твърдят, че той ходи всеки ден и се подписва.

В 15:41:51 Гилмор казва: „Не мога да повярвам...Излиза, че турчинът през цялото време е бил в Турция. На кого може да се вярва в Шумен? Полицията и този човек не ни помагат. Надя е единственият човек, който не ме подведе.”

Гилмор тръгва, показват го как върви по улицата. След това в кадър е сцена от нощно заведение, хора танцуват, тъмно е, музиката забавя ритъма.

В 15:42:02 ч. дават фасадата на хотел „Централ”. Иниго Гилмор си подрежда дрехите и казва: „Събудих се доволен, защото снощи започнах да се боя, че може да се събудя в канавка. Научихме много, но все още далеч не е ясно какво точно се е случило тук. Ако турчинът е изчезнал, то това е нещо сериозно, както и доста смущаващо, защото в полицията ни казаха, че всеки ден се разписвал при надзорник. Само една от страните може да е права. Време е да се махна от този съмнителен град. И преди съм разследвал

такива неща, но на това място се чувствам наистина неприятно. Време е да се спасяваме. Стомахът ми се бунтува. Не знам от какво е. Ядох нещо като кебап. О, Боже. (Докато енергично събира дрехите си в хотелска стая, по време на думите му, че стомахът му се бунтува се е подпрял на врата, хваща главата си в ръце, застава на пода на колене над куфара си, полага глава на него и пъшка).

Действието пак се прехвърля в Газиантеп, Турция. Гилмор се среща отново със сирийските активисти, които му показват видео (отново тайно записано), което показва как се купуват нелегално антики. Говорят за цените и начина на продаването им. Гилмор прави изводи, свързани с убийствата, унищожаването и разпродаването на движимо културно наследство на Сирия от ИДИЛ.

В 15:45:34 Гилмор казва: „Най-последно се прибирам у дома, но в ума ми се върти една притеснителна мисъл. Крадените сирийски антики стигат чак до тук и колекционерите ни ги купуват. Със сигурност знаят, че това са кървави антики!”

Вече в Лондон Гилмор се среща с професор Марк Алтуийл, препоръчан за разговор от сирийския активист. Той притежава познания по история на Близкия Изток и съдейства на полицията при разпознаване на предмети. Гилмор се надява да научи повече за хедската глава и дали антиките от гаража в Шумен са истински. Професорът изразява категоричното си мнение, че антиките са крадени. Говорят за това, че на територията на Лондон е най-големия пазар за изкуство. Той му разказва и показва декоративна гредка – културна ценност. Тръгват по дирите на този предмет, влизат магазин с антики и снимат тайно с камера. Звъни в полицията, но оттам го отклоняват за по-късно. Това казва Иниго Гилмор без да се чува глас от отсрещната страна.

Тръгва на среща с Тасула Хаджитофи, която е представена като адвокат по културата, която проследява крадени антики. Тя му обяснява как работи като събира малки парчета информация и ги съединява. От разговора между двамата става ясно, че въпросната гредка, която са издирвали с проф. Марк Алтуийл, е спасена от Хаджитофи понеже тя се е обадила в Скотланд Ярд.

В 15:58:11 ч. след като става ясно, че една антика е спасена в Лондон, по лицето на двамата се появяват задоволителни усмивки, държат чаша червено вино, следва наздравица.

В 15:58:18 ч. Гилмор казва: „Много исках да хвана дилърът на антики на местопрестъплението, но по-важното е, че гредата не е на пазара. Това е една малка победа в голямата невидима война. Тасула е отдала живота си на борбата, а аз едва сега започвам. Мисля за Амр и пазителите на фронтната линия, мисля за турчина и за корупцията в институциите, които смятат истината под килима. Черният пазар на крадени антики е по-голям, по- сложен и по-коварен, отколкото съм си представял, но какво можем да направим. Да, ИДИЛ трябва да бъде съдена за подобни престъпления, но купувачите и дилърите също трябва да бъдат разобличени и наказани.”

От 15:58:46 ч. до 15:58:54 ч., докато говори за черния пазар, който е коварен и сложен, във филма вървят кадри от Историческия музей в Шумен и центъра на града.

НЕСЪВЪРЪЩ ДЖИОГРАФИК е авторитетна програма, която създава интересни медийни продукти, спечелили доверието на милиони зрители по света. Това е една от причините многобройната аудитория да вярва на поднесената информация от медията, съответно да има доверие в излъченото медийно съдържание.

В документалния филм, разпространен по програмата обаче, Иниго Гилмор влиза в противоречие с журналистическите принципи за точност, обективност и нетенденциозност, които са задължителни и за документални филми, документални разследвания, които пресъздават действителност чрез обосновани факти за разлика от филмите с измислен сюжет.

Не е ясно откъде разследващият журналист прави заключенията в документалната лента, твърденията не са подкрепени с факти, доказателства, интервюта или събеседници.

Липсата на събеседници (участници в събитията, експерти и т.н.), липсата на аргументирани твърдения на автора (нефактологичен бекграунд) са в сериозна колизия с жанра на документалното журналистическо разследване. Нещо повече, Гилмор си служи с внушения (България е портал, трафикът се контролира от престъпни организации, съмнителен град, странен тип...).

Освен това, Гилмор създава благоприятно впечатление за родния си град Лондон („...в Лондон се продават крадени антики от региона. Това е лична обида. Аз живея тук...”) и негативно за Шумен - „време е да напусна този съмнителен град ...”, среща се със странни типове...), създава негативно впечатление за страната ни, чрез кадрите се внушава страх и несигурност.

В Лондон историята за античната греда има хепиенд, понеже Тасула Хаджитофи е успяла да се обади в Скотланд Ярд и „отдала живота си на борбата...”, а в Шумен, България археолог от музея е някакъв тип, който прилича на член на пънк група.

С разпространението на 10.07.2016 г. на документалния филм от поредицата „Изследовател: Кървави антики” по програма НЕШЪНЪЛ ДЖИОГРАФИК, в който се изопачават факти без задължителните за едно журналистическо разследване доказателства, манипулира се аудиторията чрез различни внушения, изгражда се отрицателен имидж на страната и конкретен град, без мотиви за посочените факти, като по този начин се внушава национална нетърпимост, доставчикът на медийни услуги ФОКС НЕТУЪРКС ГРУП БЪЛГАРИЯ ЕООД е извършил

нарушение на чл. 17, ал. 2 от Закона за радиото и телевизията, в частта „предоставяне за разпространение на предавания, внушаващи национална нетърпимост.”

Към административнонаказателната преписка са приложени следните документи и материали: CD със запис на откъс от програма НЕШЪНЪЛ ДЖИОГРАФИК, излъчена на 10.07.2016 г. 15:00:38 ч. до 15:59:25 ч.; покана за съставяне на АУАН.

В законоустановения срок са постъпили възражения, в които се отрича извършването на нарушение. Твърди се, че длъжностното лице излага свое субективно мнение, че цитатите са подбрани тенденциозно, че съставеният акт цели „налагане на пряка и агресивна цензура на една медия“. Посочва още, че обсъждането на проблемите, критиката, изявата на недоволство спрямо негативни явления, не са проява на „нетърпимост между гражданите“, а проява на позиция и политическа активност, те са фундаментални принципи на демократичното общество. Моли за прекратяване на производството.

След проверка на административнонаказателната преписка, намирам, че производството е протекло в съответствие с изискванията на ЗАНН – АУАН е съставен в рамките на предвидения давностен срок и съдържа изискуемите от закона реквизити. Неизпълнението на задължението е описано достатъчно ясно, така, че да не възниква съмнение относно неговото съдържание. Всички елементи от състава му са изброени във фактическото описание. По отношение конкретните доводи на доставчика, изложени във възражението, намирам същите за неоснователни. Излъченото съдържание показва страната ни в негативна светлина, като етап от маршрута за трафик на антики, като място където контрабандата се толерира, където има опасност за живота на хората. Кадрите и коментарите към тях, подробно описани в констативната част по-горе, са със степен на въздействие такова, че водят до внушаване на национална нетърпимост.

Предвид изложеното и след като проверих Акт за установяване на административно нарушение № НД-01-61/03.10.2016 г., с оглед неговата законосъобразност и обосновааност, и след преценка на събраните доказателства и направените възражения, на основание **чл. 126, ал. 1, във връзка с чл. 127, ал. 2 от Закона за радиото и телевизията**

ПОСТАНОВЯВАМ:

НАЛАГАМ на **ФОКС НЕТУЪРКС ГРУП БЪЛГАРИЯ ЕООД**, ЕИК 131431836, със седалище и адрес на управление: гр. София 1748, район Младост, ж.к. Мегепарк Бизнес Център, Цариградско шосе №115 Г, ет. 16, представлявано от Марсела ..... Мартин и Карлос ..... Уретавичая, **имуществена санкция в размер на 3000 (три хиляди) лева** за нарушение на чл. 17, ал. 2 от Закона за радиото и телевизията, в частта „предоставяне за разпространение на предавания, внушаващи национална нетърпимост.”

Настоящото постановление подлежи на обжалване чрез Съвета за електронни медии пред Софийски районен съд в 7-дневен срок от деня на връчването му на нарушителя.

Сумите се внасят по сметка на Съвета за електронни медии:
IBAN: **BG49 BNBG 9661 3000 1788 01**, BIC: **BNBGBGSD**
БАНКА: **Б Н Б - ЦУ**

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА С Е М
МАРИЯ СТОЯНОВА**

Определям срок за доброволно изпълнение – 7 дни от влизане в сила на наказателното постановление.

В случай на неизпълнение преписката ще бъде изпратена на НАП/ЧСИ за предприемане на действия за принудително събиране по реда на ДОПК.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА С Е М
МАРИЯ СТОЯНОВА**